

Tiesitkö tämän energiakriisistä?

Suomen ja muiden EU maiden energiakriisin eli sähkön hintojen nousuun on useita syitä. Yhdenkään sähköntuottajan Suomessa ei tarvitse myydä sähköä NordPool sähköpörssin kautta kuluttajille, sähkön myynti NordPool sähköpörssin kautta on täysin sähköntuotanto-yhtiön johdon päätös. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Suomalaisten sähköyhtiöiden johdon mielestä on järkevää ja kohtuullista veloittaa suomalaisia 10 kertaa korkeampaa hintaa sähköstä kuin tuotantohinta on.

Flyerit netissä

Aiheesta löytyy hyvä kooste:

<https://positv.fi/videot/uutiset-jakso-44/>

➤ Kantaverkkoyhtiö Fingrid maksimoi sähkön hinnan

“Kun verkon siirtokyky ei riitä kaiken tuotetun sähkön siirtämiseen kulutukseen, muodostuu niin sanottuja pullonkauloja. Sähkön hinta nousee, jos markkina-alueella on vähän sähköntuotantoa, paljon kulutusta eikä ole tarpeeksi voimalinjayhteyksiä, joilla tuotaisiin sähköä muualta. Ongelma voidaan ratkaista rakentamalla lisää voimalinjoja tai jakamalla maa markkina-alueisiin, kuten Ruotsissa ja Norjassa on tehty.”¹

“Pohjois-Ruotsissa halpa sähkö vauhdittaa pohjoisen jätti-investointeja. Suomessa halutaan tiukasti pitää kiinni yhdestä hinta-alueesta, vaikka pääosa sähköstä tuotetaan Vaasan pohjoispuolella.”²

➤ Vihersiirtymä siirtää varoja kansalaisilta

“Kemijoki-yhtiö tuottaa vain 50 miljoonan euron kuluilla ainakin miljardin euron arvosta sähköä. Mitä enemmän tuulivoimaa rakennetaan, sitä arvokkaampaa sekä hitaaseen että hyvin nopeaan tehonsäätöön pystyvä vesivoima on.”³

“Markus Rauramon johtama Suomen ylivoimaisesti suurin energiayhtiö Fortum teki jo alkuvuonna Pohjoismaissa yli 570 miljoonaa euroa voittoa. Rauramo tienasi viime vuonna yli kolme miljoonaa euroa.”⁴

➤ Sähköhinnan korotukset laittomia

“Sähkön hinnoittelusta vireillä olevat vähittäismyyjiä koskevat tutkinnat koskevat Vaasan Sähköä, Fortumia, Oomi Energiaa, Värettä, Keravan Energiaa, Vattenfallia, Turku Energiaa, Helsingin Energiaa, Lumme Energiaa ja KSS Energiaa. Suomessa sähkön vähittäismyyjiä on kaiken kaikkiaan noin 60 yhtiötä.”⁵

➤ Kemijoen vesivoima saadaan ilmaiseksi, kuka saa miljardit

“Verorahoilla rakennettu Kemijoki Oy tuottaa Lapissa sähköä vesivoimalla 0,6 sentin kilowattitunti-(kWh) hinnalla, eikä valtio saa siitä sentin senttiä tuloja. Fortum ja UPM Kymmene maksavat sähköstä 0,9 senttiä kWh ja myyvät eteenpäin 40-50-kertaisella hinnalla. Pelkästään Fortum teki Lapin vesivoimasta miljarditilin vuonna 2022. Puolet Fortumin voitoista on annettu sijoittajille.”⁶

1 <https://yle.fi/a/74-20003752>

2 <https://yle.fi/uutiset/3-12580462>

3 <https://www.hs.fi/talous/art-2000009073074.html>

4 <https://www.iltalehti.fi/talous/a/43dcf7f6-7cb9-4261-85f9-ba39b3324451>

5 <https://suomenkuvalehti.fi/kotimaa/kymmenen-sahkoyhtion-hintojen-kohtuullisuudesta-on-aloitettu-tutkinta/?shared=1239467-cb662b95-500>

6 <https://www.vahtera.blog/post/kemijoen-vesivoima-saadaan-ilmaiseksi-kuka-saa-miljardit>

➤ Suomi tukee turvetta yhtäällä ja romuttaa toisaalla

“Pääosin Suomen valtion omistama Finnfund on rahoittanut noin 12,5 miljoonalla eurolla uuden turvevoimalan perustamista Ruunaan Afrikkaan.”⁷

(Suomessa) “Turvetuotantokoneiden romutustukea varten oli varattu valtion talousarvioihin yhteensä 29 110 000 euron suuruinen siirtomääräraha.”⁸

➤ Pahanpäivänvara tuhottu

“Energia-asiantuntija Mikko Karan mukaan Suomessa on turhaan tuhottu hyväkuntoisia hiilivoimaloita. Toisenkinlainen suunnitelma oli olemassa.”

“Tänä talvena noita hiilivoimalaitoksia saattaa kuitenkin tulla ikävä, jos sähkökatkot alkavat. Kun tuuli tyyntyy ja pakkaneen kiristyy, Suomea uhkaa sähköpula.”⁹

➤ Ei lämmitystä iäkkäille

“Olin arvioimassa iäkkään pariskunnan talon. Lämpöä sisällä 8,7 astetta. Patterit pois, sähkön hinnan takia. Lasku ennen 350€, nyt 850€. Tämä meni nyt niin sairaaksi, että hallituksen tulee heittää nyt kaikki muu hevonnahelvettiin ja hoitaa tämä kuntoon.”¹⁰

➤ Sinulla voi olla mahdollisuus riitauttaa sähkölasku

“9 luku Sähkön vähittäismyynti 67 § Toimitusvelvollisuus Vähittäismyyjän, jolla on huomattava markkinavoima jakeluverkonhaltijan vastuualueella, on toimitettava vastuualueella sähköä kohtuulliseen hintaan kuluttajille sekä muille loppukäyttäjille, joiden käyttöpaikka on varustettu enintään 3 x 63 ampeerin pääsulakkeilla tai joiden sähkönkäyttöpaikkaan ostetaan sähköä enintään 100 000 kilowattituntia vuodessa (toimitusvelvollisuus).”

FINLEX-linkki

Miten?

Kuluttajat voivat riitauttaa kohtuuttomat sähkön hinnan nostot, mikäli sähkön hinnan nosto perustuu *muuhun kuin nousseeseen hankintakustannukseen*. Ks. KKV:n teksti ja MAO 316/17 päätös linkkinä alemmalla. Tutustu omaan sähkösopimukseesi. Ohje pörssisähkösopimuslaskun (toistaiseksi voimassa oleva) riitautukseen alla:

Sähköpostiviestin otsikoksi ”Laskunro [lisää se tähän] - riitautus”

Viestiosa: ”Riitautan laskun nro [lisää taas tähän] niiltä osin kuin sen kilowattituntihinta ylittää edellisen laskun kilowattituntihinnan. Peruste: markkinaoikeus on linjannut päätöksessään MAO 316/17, että sähkön myyntihinnan muutoksen tulee perustua nousseeseen hankintakustannukseen - ei pörssihintaan. Pyydän teitä siis toimittamaan em. muutoksen todentavan asiakirjan. Jos sellaista ei ole olemassa taikka saatavilla, pyydän lähettämään uuden laskun edellisen laskun [laskunumero tähän] mukaisella kilowattituntihinnalla laskettuna. Pyydän em. laskelmaa joka tapauksessa ennen uusimman laskun eräpäivää, jotta voin suorittaa teille laskun riidattoman osuuden mahdollisimman pian.”

KKV-linkki

Riitautettua laskua ei voi laittaa perintään eikä periä siitä sakkokorkoa. Kun tarpeeksi moni tekee tämän, niin tämä pörssipeliteinottelu loppuu siihen. Kuluttajansuojalain (KSL) ja sähkömarkkinalain 67 §:n mukaan kohtuuton laskutus on kielletty.

MAO-linkki

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20130588?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=s%3C%3A4hk%3C%B6m arkkinalaki#O3L9>

<https://www.kkv.fi/maatokset/kuluttaja-asiat/kkv-694-14-08-01-02-2016/>

<https://www.markkinaoikeus.fi/fi/index/maatokset/markkinaoikeudellisetasiat/1498034644529.html>

⁷ <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/uutiset/debf9d8d-67da-5de2-ada6-946afc1ee6e9>

⁸ <https://www.ely-keskus.fi/turvetuotantokoneiden-romutustuki>

⁹ <https://yle.fi/a/3-12684225>

¹⁰ <https://twitter.com/JethroRostedt/status/1603693325571203072>

Tue tiedotusta

<https://perusoikeudet.org>

V9 18.01.2023

Tule mukaan

<https://www.kansalaiskavely.fi>